

достига дори до манерност, ала величието на тия идилии се състои не в формата и стила, а в заложение ценности: влечението на уморените от безцветността на катадневното към нещо бленувано (Приказка); силната екзотична мощ на мечкаря, способна да плени и най-добре отхранена мома като Калина. (Мечкар). Захлас към творчество ѝ забрава личното благо (Слънчова женидба). Гергийовденска приказка на Ив. Кирилов по стил прилича на Тодоровите идилии, ала ценното в тая повест е заложено в изнесената личност на Калина. Тя третира сюжета на мечкар, ала до като в идилията мечкарят е централна личност, тук в Гергийовденска приказка, Калина с своите купнежи към егзотичното, непостижимото, към онова което само на сън се е мервало, е центар на повеста.

Хубавото и ценното, прочее в това творение, не е стилът, а заложените идеи и проблеми на волното и величавото.

Професор Младенов намира много Еленско от към говора в двамата писатели. Чини ми се, че ако се вникне в говора на околните поселения, ще се убеди професор Младенов, че ако нещо отличава тия двама писатели, то не е говора, а сюжетите. Като четеш идилиите на Тодорова или Бащино огнище и Гергийовденска приказка на Кирилова би си помислил човек, че само от Еленско са взети тия сюжети. А то се знае, че сюжета вжрви с езика си. Тук е грешното схващане. Мотивите в идилиите са из Еленско, но тия мотиви са общо народни, бихме рекли, общо човешки. Защото купнежа по воля и младост с лайт мотива на идилиите; свидния блен по бащин дом ѝ очароването от Балкана и поверията по него — канавжта на Бащино огнище и Гергийовденска приказка са близки на всеки българин. Тия мотиви са легнали в душата на всеки българин; те са преживявани през поколения и са кръв от нашата кръв. Че Тодорев и Кирилов ги поставят в обстановка, где са ги преживели — това не е грех. То е достойнство. Защото така поверията и преданията добиват една локалност, която ги прави по свежи и близки. Така че тия мотиви са толкова Еленски, колкото Тревненски или Бело-Черковски. Друг е въпроса ако те бяха възсаждадени с жаргон чисто местен. Такъва нещо нема. Напротив бихме посочили в творенията на тия еленски писатели думи, които се употребяват в Врачанско, Кюстендилско, Смоковско, та и Загорско.

Личи, че на популяризирането на областната реч се прави едно натякване. А се забравя, че Сръбските писатели: Лаз-